FÖRSLAG TILL BESLUT
2024-01-23

TN 2023-0121

Moderaterna
Kristdemokraterna
Liberalerna

Trafiknämnden
Ärende 18

# Beslut om att fortsätta genomförandefasen avseende Bussterminal Slussen

Slussenprojektet är viktigt och omfattande vars avsikt var och är att lägga grunden för en fortsatt växande huvudstadsregion. Den nya bussterminalen skapar förutsättningar för en flexibel och modern bytespunkt inom kollektivtrafiken och ska genom att underlätta kollektivt resande få fler resenärer. Projektet har dock sedan länge kantats av fördyringar och förseningar bortom det rimligas gräns, och nu står skattebetalarna inför nya kraftiga fördyringar. Vi finner situationen oacceptabel. Det råder uppenbart bristande kontroll i projektet.

Den 9 maj 2023 fattade regionfullmäktige beslut om att fortsätta genomförandet av Bussterminal Slussen, då med en utökad budget om 883 miljoner kr, totalt 4 271 miljoner kr, samt gav trafiknämnden i uppdrag att senast september 2023 inkomma med ett slutligt förslag till förnyat genomförandebeslut efter förhandling med Stockholms stad om tilläggsavtal. Tilläggsavtalet skulle tydliggöra projektets styrning och ledning, roller och ansvar samt kostnadsansvar för fördyringarna.

Behovet av ett omtag i arbetet mellan regionen och Stockholms stad samt behovet av ett nytt genomförandebeslut med tilläggsavtal har bland annat föranletts av den kritik som framförts av externa granskningar av projektet. Omtaget skulle ge förutsättningar att undvika nya fördyringar och förseningar och åstadkomma stärkt kontroll i projektet. Att detta inte genomförts är anmärkningsvärt. Ytterst bär den politiska majoriteten ansvar för att nämndens och regionfullmäktiges beslut verkställs.

I det nu föreliggande ärendet föreslås att investeringsutgiften för regionens räkning skall utökas med ytterligare 1 536 miljoner kronor, från 4 271 miljoner kronor till 5 807 miljoner kronor. Detta trots att det inte finns något tilläggsavtal på plats. Det är häpnadsväckande och ökar risken för såväl ytterligare fördyringar som förseningar för regionens skattebetalare och resenärer.

Oppositionen röstade för beslutet i regionfullmäktige den 9 maj, men det förutsatte att projektets styrning och ledning samt roller och ansvar liksom fördelning av kostnader för fördyringarna skulle tydliggöras i det tilläggsavtal mellan regionen och staden som skulle förhandlas.

Vidare har vi framfört vikten av ytterligare åtgärder för att säkra projektets kvalitet, budget och framdrift. Precis som KPMG i regionstyrelsens granskning, har vi påtalat behovet av en fördjupad analys av vilka orsaker

som ligger bakom den stora mängden ändringar, tillägg och pålägg som Stockholms stad påfört entreprenaden. Regionen måste vara säker på att redovisningen i stadens Projekt Slussen sker på ett sätt som inte vältrar över investeringsutgifter/kostnader felaktigt i Projekt Bussterminal Slussen och därmed belastar regionen.

Särskilt stort har behovet varit av en heltäckande genomlysning av risker i projektet. Dessvärre kan vi konstatera att riskanalysen fortfarande är bristfällig. Ingen ekonomisk riskreserv för stadens projekt om 5 200 miljoner kronor är inräknat. Transparensen och samverkan mellan Stockholms stad och regionen är fortfarande undermålig, vilket banar väg för nya dyra genomförandebeslut när viktig insyn för trafiknämnden och dess förvaltning i bland annat bygghandlingar saknas. Just därför måste trafiknämnden och förvaltningen ställa krav, inte rakt av godkänna ett nytt genomförandebeslut innan projektets genomförande på ett tillfredsställande sätt kan säkerställas.

Vi förstår komplexiteten i projektet och värdesätter trafikförvaltningens arbete i frågan om Slussen. Det är positivt, men tyvärr otillräckligt, med en samverkansplan.

De stora riskerna för regionen, såväl finansiella som processuella, är inte hanterade på ett tillfredställande sätt, liksom kraven på styrning, samverkan och ansvarsutkrävande mellan parterna. Vi saknar en trovärdig riskbedömning, budget och tidslinje för detta oerhört viktiga infrastrukturprojekt.

Innan ovan nämnda delar är plats kan vi inte ställa oss bakom ett förnyat genomförandebeslut och nya skattepengar som finansierar projektet.

Med anledning av ovan föreslår vi trafiknämnden besluta:

1. att fortsätta genomförandet av projektet inom tidigare beslutad budgetram om totalt 4 271 miljoner kronor samt, vid behov, hemställa hos regionstyrelsen om en utökad finansieringsram för att klara löpande kostnader under kortare tid,

2. att uppdra till trafikförvaltningen att skyndsamt återkomma till trafiknämnden med slutgiltigt förnyat genomförandeavtal samt ett förhandlat tilläggsavtal i enlighet med beslutet i regionfullmäktige,

3. att uppdra till trafikförvaltningen att komplettera ärendet med en fördjupad analys av orsakerna till de ändringar, tillägg, förseningar och fördyringar som kantat projekt,

4. att uppdra till trafikförvaltningen att komplettera ärendet med en heltäckande riskanalys utförd i samverkan med Stockholms stad, samt,

5. att uppdra till trafikförvaltningen att komplettera ärendet med alternativa åtgärder i syfte att minimera kostnadsökningar och förseningar